

Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları – Denizli

A'dan Z'ye Türk Yargı Reformu

1 Mart 2022

Reyhan Aktar; TURKONFED Başkan Yardımcısı
(konuşma deşifre metni)

Evet Sayın Belediye Başkanım, değerli başkanlar ve değerli misafirler hepinizi **TÜRKONFED** Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Daha iyi yargı derneğinin **TÜRKONFED** in destekleri ve üye federasyonumuz **GESİFED** ev sahipliğinde düzenlediği ekonomi ve hukuk buluşmalarının ilk etkinliğinde sizlerle birlikte olmaktan ve şahsım adına çok mutlu olduğumu ifade etmek isterim.

Tarih, kültür ve ekonominin kesiştiği, Ege'nin incisi Denizli'de ülkemizin aydınlık geleceği için her ses ve her düşüncenin yaratacağı ortak faydayı bulmak ve çözüme giden yolda fikirlerimizi paylaşmak için bir aradayız.

Otuz federasyon ve iki yüz seksen dört dernek ile **TÜRKONFED** bünyemizde bulunan elli bine yakın şirketin varlığıyla ortak ve büyük bir aile olmayı hayal ettiğimiz fikirlerimizin ve görüşlerimizin çeşitliliğini yansıttığımızı ve bu buluşmalarla, bu düşünceleri, bu hayalleri büyüttüğümüzü düşünüyoruz. Zira bu etkileşimli platformda paylaşılan her görüş ve her bir fikrin önümüzdeki ufku alabildiğinde çeşitlendirdiğine ve genişlettiğine inanıyoruz. Bugün ekonomi ve hukuk buluşmaları kapsamında bu ufku genişletecek olan birbiriyle birçok yönden ilişkili iki kavram üzerinde yapacağımız kıymetli paylaşımlar olacak. Bunlar ekonomi ve demokrasi.

Bu iki kavram özellikle de içinden geçtiğimiz süreçte hepimiz için daha önemli bir hale geldi. Malumunuzdur Avrupa kıtasında bir önceki yüzyılda bıraktığımızı düşündüğümüz Seritörion Savaşlar bugün olanca şiddetiyle hemen kuzeyimizde yaşanmakta. Ülkelerin geleceğini tayin eden ekonomi ve demokrasiyi masaya yatırmak için şüphesiz çok önemli ve kritik günlerden geçtiğimiz farkındayız.

Bu noktada ülkemizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının bize bıraktığı Cumhuriyet Mirası'nın ve yurttaki barış ve dünyada barış sözünün değerinin her geçen gün daha anlamlı buluyoruz. Savaşın değil, barışın dilinin egemen olduğu bir dünyada yaşamak için, Bu yolun da hukukun üstünlüğü ve demokrasinin içselleştirilmesinden geçtiğini düşünüyoruz. Uluslararası hukukun üstünlerinin hukuka dönüşmemesi, demokrasinin evrensel değerlerinin nerede olursa olsun insanların yaşam hakkını gözetecek şekilde uygulanması için bizlere, yani sivil topluma her zamankinden daha fazla sorumluluk düştüğünü vurgulamak isterim. Değerli konuklar, gerek hala etkilerini sürdüren pandemi gerekse dünya genelinde yaşanan politik problemlerin yansımalarıyla Türkiye ekonomisinin bir süredir yaşadığı dalgalanmaları gündelik hayatımızın bir gerçekliği olarak yaşıyoruz. Bu dalgalanmaların birçok etkinli olduğunu bilmekle beraber sorunun yalnızca rakamlarla ifade edilemeyeceğinin de farkındayız.

Ülkemizin gelecek tablosunu hayal ettiğimiz güzelliğe kavuşturmak için yalnızca tek bir renge, tek bir fırçaya bağlı kalmamalıyız. Bu resmi güzelleştirecek tüm unsurları bir arada düşünmeli, her birini özenle kullanmalıyız.

Bu unsurlar arasında toplumsal refaha ulaşmamızı ve sürdürülebilir kalkınmayı yakalamamızı mümkün kılacak olan da hiç şüphesiz gelişmiş bir demokrasi kültürünün güçlendirilmesidir.

İstikrar ve güven üzerinde ayakta kalan ekonomilerin en önemli teminatı da bu kültürü egemen kılacak, hukukun üstünlüğünü sağlamaktır. Bir ekonomiyi ayakta tutan, diğer bir sac ayağı ise onu besleyen fikirlerin, görüşlerin ve paylaşımların özgürlüğüdür.

Hukuk bu özgürlüğü de herkes için teminat altına alacak dayanak noktasıdır. Gelişmiş bir ekonomi için, gelişmiş bir demokrasiye ve güçlü Türkiye hayaline ulaşmak için yargı bağımsızlığı başta fikir ve ifade özgürlüğü, medya özgürlüğü, adil yargılanma hakkı gibi hukuku her şeyden üstün tutacak olan değerlerin sağlanması gerekmektedir. Bu değerleri de elde edebilmenin yolu ise liyakat, şeffaflık, Hesap verilebilirliğe

dayalı demokratik bir sistem anlayışını tesis etmekten geçer. Değerli konuklar, ekonomiyi iyileştirme odağında enflasyon, faiz, kur sarmalıyla mücadelenin gündemden hiç düşmediği bir dönemdeyiz.

Bu sarmaldan çıkış, gündelik tartışmalar ve geçici önlemlerle değil, yalnızca köklü reformlarla mümkündür. Yerli ve yabancı yatırımcıların risk algısının azaltılması Türkiye'nin geleceğe yönelik büyüme hedeflerinde önemli bir rol oynamakta.

Bunun için de ekonomik iyileştirmelerin yanında ülkelerin ülkemizin yatırım için cazibesini yeniden kazanması adına ekonomiyle demokrasi arasındaki doğrudan ilişkinin farkında olarak adımlarını kararlılıkla atmamız gerekmektedir.

Bu gerekliliğin kaynağı yalnızca uluslararası yatırım ve diğer yatırım ortamlarından daha fazla istifade edebilmek niyetiyle sınırlı değil. Ondan çok daha yüce bir değerdir. Bu değer bir ulus olarak tarih sahnesindeki yolumuzu çizen Cumhuriyet'in kurucu ilkeleri ve muasır medeniyetler seviyesini aşma ülküsünde duyduğumuz sadakattir. Değerli dostlar, Türkiye'nin iki bin yirmi bir sonrası Avrupa Birliği üyeliği odağıyla gerçekleştirdiği reformlar ekonomiyi on yıl süreyle oldukça dikkat çekici iyi bir noktaya taşıdı. Aynı zamanda demokrasi endeksimizdeki yükselme ülkemizin orta gelir tuzağını aşma noktasına getirdi. Ama son yıllarda yaşadığımız demokrasi ve ekonomi dengesindeki uyumu bozarken ülkemiz orta gelir ve orta demokrasi tuzaklarına takılmış oldu. Türkiye demokrasi endeksi değerlemesinde beş yetmişler seviyesine ulaşmış Kopenhag kriterlerinin tam uyum seviyesi olarak kabul edilen altı puan üstü kategorisine noktasındayken iki bin yirmi bir yılında dört otuz beş puana kadar geriledi. Özgür ve adil seçimler, bireysel özgürlükler, işlevsel devlet, siyasal katılım ve siyasi kültür başlıklarıyla.

Beş alanı kapsayan endekste iki bin yirmi bir yılı itibariyle dünyada yüz üçüncü sıradayız. Tam eksiksiz demokrasi olabilmemiz için demokrasi endeksinde sekiz puan üstü kategorisine girmemiz gerekmektedir.

Ülkemizin refah seviyesini arttırmak gayri safi milli hasılamızı arttırmak istiyorsak Türkiye'nin kalkınma hedeflerini tabana yaymak istiyorsak orta demokrasi ülkesi değil, hukukun üstünlüğü ile yüksek demokrasi standartlarını benimsemeliyiz.

Ekonomik göstergelerimiz ne kadar iyi olursa olsun, hukukun üstünlüğü yoksa, kalkınma hedeflerine hedeflerine ulaşmamız mümkün değil. Bu nedenle Türkiye'nin orta gelir tuzağı gibi orta demokrasi tuzağından da çıkması şart diyoruz.

Değerli konuklar, ne yaparsak yapalım. Kapıları açan anahtarın, hukukun üstünlüğü olduğunu unutmamak gerekiyor. Bugün ülkemizin etrafını saran ateş çemberinden zarar görmeden çıkmasının yolu güçlü bir demokrasiye ve bu demokrasinin sağladığı güçlü bir ekonomiye sahip olmamızdan geçiyor. Kapsayıcı ve katılımcı iş birliklerini önemseyen her fikrin konuşulduğu ve tartışıldığı platformların Türkiye'nin aydınlık geleceğine anlamlı bir değer katacağına inanıyoruz.

TÜRKONFED başkan yardımcımız ve Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Mehmet Gün'ün katkılarıyla. **TÜRKONFED** 'in orta gelir ve orta demokrasi tuzakları ikileme politika belgesinde yayınlamış ve Anadolu'da daha iyi yargı derneği iş birliğiyle federasyonlarımızın ev sahipliğinde tartışma platformları hazırlamıştık.

Bugün de yine Daha İyi Yargı Derneği ve değerli başkanı Mehmet Gün ve ekibinin emekleriyle hazırlanan A'dan Z'ye Türk yargı reformu raporuna ilişkin bir tartışma platformunu ekonomi ve hukuk buluşmaları ana başlığıyla açmaktayız.

Yerelin aktörünün kapsayıcı bir anlayışla fikirlerini paylaştıkları ekonomi ve hukuk buluşmalarının hayata geçmelerini sağlayan Başkan Yardımcımız Mehmet Gün'e ve ekibine, **TÜRKONFED** adına tekrardan teşekkür ediyoruz.

Ve bu etkinliğe ev sahipliği yapan üye federasyonumuz **GESİFED** başkanlığında bugün aramızda olmasa da sayın Oktay Mersin'e üye derneklerimize ve Dünya gazetesi başta olmak üzere Denizli baromuzda panelistlerimize ve siz tüm değerli katılımcılara şahsım ve **TÜRKONFED** adına tekrar şükranlarımı sunuyorum

Teşekkürler.